

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Tulenevalt Perdi - Jaani talu 31.01.2024 esitatud keskkonnaloa taotlusest, ning tuginedes veeseaduse § 187 p 2, § 191 lg 1, haldusmenetluse seaduse § 4 lg 1, § 40 lg 1, § 47 lg 2, § 48 lg 1, § 49 lg 1 ja lg 2 ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 2³ otsustan:

1.1. Anda Perdi - Jaani talule (registrikood 10306266, aadress Lääne maakond, Haapsalu linn, Haeska küla, 90422) põhjaveevõtuks tähtajatu keskkonnaluba nr KL-521863;

1.2. Määrata keskkonnaloaga nr KL-521863 veehaarde Perdi - Jaani talu (71678) puurkaevust lubatud veevõtu kogused (vorm V2), võetava vee koguse ja seire nõuded (vorm V3), meetmed, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtajad (vorm V16) ning nõuded teabe esitamiseks loa andjale (vorm V17);

1.3. Avalikustada keskkonnaloa KL-521863 andmise otsus ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded;

1.4. Korraldus jõustub teatavaks tegemisest ettevõttele Perdi - Jaani talu.

Keskkonnaluba KL-521863 on avalikult kättesaadav Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>). Käesolev korraldus on keskkonnaloa KL-521863 lahutamatu osa.

2. ASJAOLUD

2.1 Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Perdi - Jaani talu (registrikood 10306266; aadress Lääne maakond, Haapsalu linn, Haeska küla, 90422; edaspidi *ettevõtte*) esitas 30.04.2024 Keskkonnaametile (edaspidi *loa andja*) nõuetekohase keskkonnaloa esmataotluse nr T-KL/1023702-2. Taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*) 30.04.2024 menetluse nr M-128165, dokumendi nr DM-128165-3 all. Ettevõtte taotleb tähtajatut keskkonnaluba põhjavee võtmiseks rohkem kui 10 m³ ööpäevas aadressil Lääne maakond, Haapsalu linn, Haeska küla, Lauda kinnistu (katastritunnus 67405:004:0800). Põhjaveet võetakse lihaste jootmiseks.

Veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 186 lg 1 kohaselt on vee erikasutuse aluseks veeluba, mis annab õiguse üheks või mitmeks *VeeS* § 187 nimetatud tegevuseks. *VeeS* § 187 p 2 alusel on veeluba kohustuslik, kui võetakse põhjavett rohkem kui 150 m³ kuus või rohkem kui 10 m³ ööpäevas. Vastavalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 41 lg 5 annab keskkonnavalitsus Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaametil kui loa andjal pädevus taotluse menetlemiseks ning veeloa andmise või andmisest keeldumise otsustamiseks.

Riigilõiv keskkonnavalitsuse taotluse läbivaatamise eest on tasutud vastavalt riigilõivuseaduse § 136² lg 1 p 1.

2.2. Keskkonnavalitsuse taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnavalitsuse taotlus vaadatakse läbi avatud menetlusena (*KeÜS* § 44). Keskkonnaamet pidas 30.04.2024 esitatud taotlusmaterjalide andmeid piisavaks keskkonnavalitsuse taotluse menetlusse võtmiseks ja teavitas sellest ettevõtet ning küsis arvamust Haapsalu Linnavalitsuselt 03.05.2024 kirjaga nr DM-128165-4. *KeÜS* § 43 lg 2¹ kohaselt on kohalikul omavalitsusel võimalus esitada kirjalik arvamus 30 päeva jooksul taotluse nõuetekohaseks tunnistamisest.

Keskkonnaamet avalikustas *KeÜS* § 47 lg 2 alusel 07.02.2024 teate nõuetekohase keskkonnavalitsuse taotluse alusel loa taotluse menetluse algatamisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet ei pidanud teate avaldamist kohalikus või maakondlikus ajalehes vajalikuks, kuivõrd eeldatavalt puudub tegevusel ülekaalukas avalik huvi. Keskkonnaamet ei teavitanud Perdi - Jaani talu keskkonnavalitsuse taotluse menetluse algatamisest farmi piirinaabreid, sest taotletavas koguses põhjavee võtmisel ei ole olulist mõju (*KeÜS*, § 46 lg 1¹). Keskkonnavalitsuse taotluse avalikustamise käigus keskkonnavalitsuse kohta ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

Juhindudes HMS § 40 lg-st 1 peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalistele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis haldusakti kohta oma arvamus ja vastuväited. HMS § 40 lg 2 kohaselt peab haldusorgan andma enne menetlusosalise suhtes sellise toimingute sooritamist, mis võib kahjustada tema õigusi menetlusosalisele võimaluse arvamus ja vastuväidete esitamiseks. Loa andja edastas XX.05.2024 kirjaga nr DM-128165-X keskkonnavalitsuse andmise eelnõu ja keskkonnavalitsuse korralduse eelnõu loa taotlejale ja Haapsalu Linnavalitsusele tutvumiseks vastuväidete esitamiseks. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema *KeÜS* § 48 lg 4 ja HMS § 49 lg 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõude kättesaamisest arvates. Eelnõudele ettepanekuid ja vastuväiteid antud aja jooksul *esitati/ei esitatud*.

Keskkonnaamet avalikustas teate XX.05.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded valminud keskkonnavalitsuse eelnõu ja keskkonnavalitsuse korralduse eelnõust. Avalikustamise käigus eelnõudele ettepanekuid ja vastuväiteid antud aja jooksul *esitati/ei esitatud*.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lg 1 p 1).

Ettevõtte tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg 1 oluliste tegevuste nimistusse, mille puhul on keskkonnamõjude hindamine kohustuslik. Ettevõtte tegevus kuulub KeHJS § 6 lg 2 p 1 ja 18 alla, kuid taotletavas koguses põhjavee võtmine ei ole välja toodud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*). Ettevõtte tootmisterritoorium ei asu kaitse- ega hoiualal, Natura 2000 linnu- ega loodusosal, kaitstavad loodusobjektid tootmisterritooriumil puuduvad. Muud kaitstavad loodusobjektid, sh Natura 2000 võrgustiku alad kavandatava tegevuse territooriumil ja selle lähiumbruses puuduvad. Seega on välistatud, et ettevõtte tegevus võiks, kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku aladele või kaitstavatele loodusobjektidele (määruse nr 224 § 15 p 8). Lähtudes eelnevast, ei ole KMH algatamine kohustuslik.

3.2. Vee erikasutus

3.2.1. Põhjavee võtmine

Keskkonnaluba vajalik kui toimub põhjavee võtmine rohkem kui 150 m³ kuus või rohkem kui 10 m³ ööpäevas (VeeS § 187 p 2).

Ettevõtte taotleb tähtajatut keskkonnaluba Lääne maakonnas Haapsalu linnas Haeska külas Lauda kinnistul (katastritunnus 67405:004:0800) asuva Perdi - Jaani talu (71678) põhjaveehaarde (veehaarde kood POH0024172) puurkaevust põhjavee võtmiseks kuni 2700 m³ aastas, 900 m³ kvartalis ja 10 m³ ööpäevas. Põhjaveet kasutatakse loomade jootmiseks. Taotluse alusel võetavat põhjavett ei töödelda, kuid kasutatakse ka joogiveena. Eesti looduse infosüsteemi (edaspidi *EELIS*) andmetel on Lauda kinnistul asuv puurkaev 42 meetri sügavune ja ammutab põhjavett Siluri veekihist, mis kuulub Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogumisse. Puurkaevu soovitatav tootlikkus on 0,5 l/s.

3.2.2. Vee erikasutusloa kehtivus

VeeS § 189 lg 1 kohaselt on veeluba tähtajatu, välja arvatud juhul, kui 1) vee erikasutus on ühekordne, 2) põhjavett võetakse kehtestatud põhjaveearust. Ettevõtte taotleb vee erikasutusluba tähtajatult. Haapsalu linnas Haeska küla piirkonnas põhjaveearusid kinnitatud ei ole.

Arvestades eelnevat, määrab Keskkonnaamet tähtajatu keskkonnaloaga nr KL-521863

põhjaveehaarde Perdi - Jaani talu (71678) lubatud põhjaveevõtu koguseks 2700 m³ aastas, 900 m³ kvartalis ja 10 m³ ööpäevas.

3.2.3. Võetava põhjavee arvestus

Keskkonnatasude seaduse § 32 lg 3 kohaselt arvutatakse tasustatava vee kogus veearvesti näidiku järgi veekogude, puurkaevude ja vee kasutusviiside kaupa. Mõõteseaduse § 7 lg 1 sätestab kasutusala, mille korral võib metrooloogilise kontrolli teha mõõtevahendile kohustuslikuks. Eraldi on välja toodud punktis 3 mõõtevahendid, mida kasutatakse tulenevalt tolli- ja maksuseaduste nõuetest ja punktis 4 mõõtevahendid, mida kasutatakse riikliku järelevalve käigus. Veearvesti kuulub mõõteseaduse § 6 lg 4 kohaselt kohustusliku metrooloogilise kontrolli nimistusse. Üheks mõõtevahendi metrooloogilise kontrolli liigiks on taatlemine. Samuti peab mõõteseaduse § 6 lg 2 p 3 kohaselt mõõtetulemuse järgitavus olema tõendatud tolli- ja maksuseadustes sätestatud mõõtmiste korral. Mõõteseaduse § 5 lg 1 p 2 alusel on mõõtetulemuse järgitavus tõendatud, kui mõõtmisel kasutatakse taadeldud mõõtevahendit ja mõõtmisel on järgitud mõõteseadusest või muust seadusest ja selle alusel kehtestatud õigusaktist tulenevaid üksikasjalikke nõudeid mõõteprotseduurile ja mõõtetulemuse töötlemisele.

Keskkonnatasude seaduse § 33³ lg 2 kohaselt rakendatakse keskkonnatasu deklaratsiooni suhtes maksukorralduse seaduses maksudeklaratsiooni kohta sätestatud. Mõõtetulemuse järgitavus tagatakse veearvestiga, mille taatluskohustus on täidetud. Majandus- ja taristuministri 18.12.2018 määruse nr 65 „Metrooloogiliselt kontrollitud mõõtevahendite kohustuslikud kasutusala koos eranditega, metrooloogilise kontrolli alla kuuluvate mõõtevahendite nimistu, täpsusnõuded, taatluskehtivusajad ning metrooloogilise kontrolli ja statistilise taatluse täpsustatud nõuded“ lisa punkti 4.1 alusel on veearvesti taatluskehtivusaeg kümme aastat keskkonnakaitselooaga vee võtmisel veekoguse mõõtmisel, kui kasutatakse veearvestit, DN <300 mm ja nimikulu <900 m³/h.

Võetava põhjavee koguse määramiseks tuleb puurkaevule paigaldada taadeldud veearvesti. Veearvestust tuleb pidada veevõtu päevikus, veevõtu päevikut võib pidada elektroonselt või paberkandjal. Veemõõtja peab kajastama kogu võetava vee kogust. Taatlust tõendav dokument tuleb säilitada ja esitada kontrollimiseks loa andja nõudmisel. Veearvestuse päevikusse kanda vähemalt üks kord kuus (kuu esimesel või viimasel päeval) veemõõtjate näidud ja igakuine veekulu kuupmeetrites.

3.2.4. Põhjavee kvaliteet ja seire

Perdi - Jaani talu (71678) puurkaevule on kehtestatud 10-meetrine hooldusala. Haeska külas on põhjavesi keskmiselt kaitstud. Vastavalt keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ § 10 lg 1 p-le 6 ei tohi vee kvaliteeti iseloomustavad analüüsitulemused olla vanemad kui kolm aastat. Puurkaevu põhjaveele on teostatud 2023. aastal veeanalüüs Terviseameti poolt.

Nõuded põhjavee kvaliteedi kontrollimiseks kehtestatakse lähtuvalt keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 48 „Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted“ §-st 7 ja § 10 lg-st 1.

Tulenevalt KeÜS § 40¹ lg 1 p-st 1 esitatakse keskkonnalooga seotud seire-, aruandlus- ja muud kohustused keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS. Seiretulemused tuleb esitada Keskkonnaametile KOTKAS tärkandmetena, lisades ka vastavad dokumendid hiljemalt kahe nädala jooksul peale seirekohustuse lõppemist. Puurkaevu põhjaveetaset on soovituslik mõõta vähemalt sama tihti, kui tehakse korralisi veeproove. Keskkonnaamet määrab puurkaevude staatilise põhjaveetaseme mõõtmise sageduseks üks kord kolme aasta jooksul. Mõõtmistulemused protokollida ning tulemuste esitamisel ära näidata mõõtmise aeg, mõõtmise kirjeldus, mõõtmisvahend, möödunud ajavahemik viimasest pumpamisest, veetaseme mõõtepunkti absoluutkõrgus. Tulemused tuleb fikseerida ja säilitada puurkaevu hoolduspäevikus. Hoolduspäevik pidada digitaalselt või paberkandjal. Tulemused kajastada koos põhjavee seire tulemuste esitamisel keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

Lähtudes eelnevast on seiratavad näitajad põhjavees järgmised: elektrijuhtivus, pH, lahustunud hapnikusisaldus, keemiline hapnikutarve (KHT), ammoonium (NH_4^+), nitraat (NO_3^-), nitrit (NO_2^-), kloriid (Cl^-), sulfaat (SO_4^{2-}). Veeallika veekvaliteeti tuleb kontrollida vähemalt üks kord kolme aasta jooksul loaga määratud kvaliteedinäitajate suhtes. Reostuse kahtluse korral tuleb analüüs teha viivitamatult, arvestades reostuse iseloomu. Puurkaevust mõõta staatilist põhjaveetaset sagedusega üks kord kolme aasta jooksul.

3.2.5. Nõuded proovide võtmisele

VeeS § 236 lg 2 kohaselt kuulub keskkonnalooga nõutav omaseire veeuuringu alla ja lähtuvalt VeeS § 243 lg-st 1 peab veeuuringu teostamisel proovivõtja olema atesteeritud vastavas valdkonnas kehtestatud korra kohaselt, kasutama veeuuringu või joogiveeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid ning järgima asjakohast mõõtemetoodikat.

Keskkonnaministri 08.10.2019 määruse nr 53 „Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad, proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogramm, atesteerimise kord, atesteerimistunnistuse vorm ja atesteerimiskomisjoni töökord“ § 1 lg 2 p 3 kohaselt on proovivõtmiseks põhjaveest vajalik kasutada vastavas valdkonnas atesteeritud proovivõtjat. Veeproovid tuleb analüüsimiseks viia akrediteeritud laborisse, mis on sooritanud vähemalt üks kord aastas katselaborite võrdluskatsed.

Kehtivate proovivõtumeetodi toimingute järgimiseks tuleb põhjavee proovi võtmisel juhinduda kehtivast meetodikast ja kasutada atesteeritud proovivõtjat.

3.2.6. Kaalutlus veemajanduskava rakendamiseks

Euroopa Liidu veepoliitika raamdirektiivi (200/60/EÜ) alusel on kõikidel liikmesriikidel kohustus iga valgalapiirkonna ehk vesikonna jaoks koostada veemajanduskava (edaspidi *VMK*). VMK-d koostatakse vee kaitse ja kasutamise abinõude planeerimiseks. VMK on koondokument, mis sisaldab veemajandusalaseid eesmärke, pinna- ja põhjavee asukohta ning seisundi kirjeldust, kokkuvõtet pinna- ja põhjavee seire programmide ning pinna- ja põhjavee seisundi parandamise meetmeid. VMK rakendamine on VMK-s toodud eesmärkide poole liikumine, lähtudes VMK meetmeprogrammis toodud meetmetest ja meetmeprogrammi rakendamiseks koostatavast tegevuskavast. Iga vesikonna kohta koostatakse pinna- ja põhjavee ning kaitset vajavate alade kaitse keskkonnaeesmärkide saavutamiseks meetmeprogramm.

Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava perioodiks 2022-2027 (kinnitatud keskkonnaministri 07.01.2022 käskkirjaga nr 357) kohaselt on Siluri-Ordoviitsiumi Matsalu põhjaveekogum heas keemilises ja koguselises seisundis. Juhul kui selgub, et vee erikasutus avaldab olulist negatiivset mõju põhjaveekogumi seisundile, on Keskkonnaametil õigus esitada ettevõttele täiendavaid tingimusi. Tulenevalt eelnevast teeb Keskkonnaamet vee erikasutusloa andmise otsuse lähtudes taotlustes esitatud informatsioonist ning vee kasutamist ja kaitset sätestavatest õigusaktidest.

3.3. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima VeeS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehel aadressilt: [Loa omaja meelespea | Keskkonnaamet](#)

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Emma Krikova
juhtivspetsialist
veeosakond